

دانشکده علوم اجتماعی
طرح درس: نظریه‌های رفاه اجتماعی

مشخصات درس	
عنوان درس: نظریه‌های رفاه اجتماعی	عنوان انگلیسی: Social Welfare Theories
مقطع: کارشناسی ☐ کارشناسی‌ارشد ☒ دکتری ☐	تعداد واحد: ۲-۲-۲-۲ واحد نظری
محل تدریس: دانشکده علوم اجتماعی	نیمسال اول ☒ دوم ☐ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴
شماره کلاس: ۴۰۱	زمان تدریس: روز دو شنبه ساعت ۱۴ تا ۱۶
نوع درس: اصلی ☒ اختیاری ☐ سایر -----	درس پیش‌نیاز:
مشخصات استاد	
نام و نام خانوادگی: علی اکبر تاج مزینانی	گروه: تعاون و رفاه اجتماعی
سوابق تحصیلی: دکترای سیاست‌گذاری اجتماعی	سوابق تدریس: ۱۴ سال
اطلاعات تماس	
شماره اتاق: ۲۵۲	شماره تلفن داخلی (یا مستقیم در صورت تمایل): ۲۱۹
آدرس ایمیل: atmazinani@yahoo.com	ساعات حضور: طبق برنامه مندرج در سایت دانشکده

معرفی و هدف درس
آشنایی دانشجویان با نظریه‌های تحلیلی-تبیینی، هنجاری و بازنمایی رفاه اجتماعی. شناخت مفاهیم، اصول و ارزش‌های اصلی رفاه اجتماعی، شناخت مکاتب نظری اصلی رفاه اجتماعی، و همچنین آشنایی با گونه‌های مختلف نظام‌های رفاهی
روش‌های تدریس و نحوه ارائه درس
ارائه کلاسی بحث و گفتگوی گروهی
بروندا‌دهای یادگیری درس، در پایان این درس دانشجویان می‌توانند:
کسب توانایی تحلیل و نقد برنامه‌های رفاهی بر اساس اصول و ارزشهای زیربنایی رفاه اجتماعی و مقایسه بنیادهای نظری مکاتب و نظام‌های رفاهی مختلف

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس			
جلسه	تاریخ	موضوع / موضوعات مورد بحث	منبع
جلسه ۱		مفاهیم اصلی: سیاست‌گذاری اجتماعی، رفاه اجتماعی، دولت رفاه، نظام رفاهی و ...	فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل اول الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاست‌گذاری اجتماعی، فصل اول قاراخانی، معصومه (۱۴۰۰)، دولت و سیاست اجتماعی در ایران، فصل اول
جلسه ۲		رویکردهای نظری به چستی مفهوم رفاه (رویکردهای: شادکامی، تأمین، ترجیحات،	فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل اول

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس

منبع	موضوع / موضوعات مورد بحث	تاریخ	جلسه
	نیازها، مقایسه‌های نسبی، استحقاق)		
هال، آنتونی و میجلی، جیمز (۱۳۸۸)، سیاست اجتماعی و توسعه، فصل اول قاراخانی، معصومه (۱۴۰۰)، دولت و سیاست اجتماعی در ایران، فصل اول	نظریه‌های تحلیلی-تبیینی رفاه اجتماعی		جلسه ۳
فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل ۲ الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصل ۵	نظریه‌های هنجاری رفاه اجتماعی اصول و ارزش‌های رفاه اجتماعی ۱: برابری چیستی برابری (منابع، فرصت، نتیجه) ؛ تعارض برابری و آزادی؛ مبنای حمایت از برابری؛ سیاست اجتماعی و برابری		جلسه ۴
فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل ۲ الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصل ۵	اصول و ارزش‌های رفاه اجتماعی ۱: برابری برابری، فراگیری و گزینشگری؛ مفاهیم مرتبط؛ برابری غیرساده، برابری تمایزیافته، تبعیض مثبت، برابری تکالیف		جلسه ۵
فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل ۲ الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصل ۵	اصول و ارزش‌های رفاه اجتماعی ۲: عدالت. عدالت توزیعی؛ عدالت رویه‌ای؛ عدالت استحقاقی؛ عدالت الگودار و بی‌الگو		جلسه ۶
فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل ۳	اصول و ارزش‌های رفاه اجتماعی ۳: آزادی. دیدگاه‌های مختلف در باب آزادی: آزادی به مثابه پیگیری نفع شخصی؛ آزادی به مثابه عامل و معلول برابری		جلسه ۷
فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل ۳	اصول و ارزش‌های رفاه اجتماعی ۳: آزادی. آزادی طلبی دست چپی؛ آنارشیزم؛ آزادی مثبت و منفی، آزادی به مثابه حکمرانی، آزادی به مثابه عامل نگرانی		جلسه ۸
فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل ۴ الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصل ۳۰	اصول و ارزش‌های رفاه اجتماعی ۴: شهروندی. حقوق اجتماعی؛ تکالیف اجتماعی؛ چهار آرمان شهروندی؛ عمل متقابل: رابطه متقابل حق و تکالیف		جلسه ۹
فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل ۴ الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصل ۳۰	اصول و ارزش‌های رفاه اجتماعی ۴: شهروندی. شهروندی متفاوت و شهروندی مشابه؛ شهروندی مبتنی بر جنسیت؛ شهروندی زیست محیطی، جهانی و فرهنگی		جلسه ۱۰
فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، فصل ۱ و ۵ الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصل ۴	اصول و ارزش‌های رفاه اجتماعی ۵: نیاز انواع نیاز (احساس شده، بیان شده، تجویزی، مقایسه‌ای)؛ مسئولیت برآورده سازی نیاز؛ سنجش و اندازه‌گیری نیاز		جلسه ۱۱

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس			
منبع	موضوع / موضوعات مورد بحث	تاریخ	جلسه
	مکاتب فکری رفاه اجتماعی ۱ (لیبرالیسم، محافظه کاری، سوسیالیسم)		جلسه ۱۲
الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصول ۸، ۹ و ۱۱	مکاتب فکری رفاه اجتماعی ۲ (سوسیال دموکراسی، راه سوم، فمینیسم)		جلسه ۱۳
الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصول ۱۰، ۱۲ و ۱۳	مکاتب فکری رفاه اجتماعی ۳ (ضدنژادپرستی، محیط زیست گرایی، پسامدرنیسم)		جلسه ۱۴
الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصول ۱۴ و ۱۵	نظریه های بازنمایی رفاه اجتماعی، نظام های سیاست گذاری رفاه اجتماعی (لیبرال، صنفی/محافظه کار، سوسیال دموکرات، نیمه-نهادینه)		جلسه ۱۵
تاج مزینانی، علی اکبر (۱۳۹۰)، گونه شناسی نظام های رفاهی در جهان	نظام های سیاست گذاری رفاه اجتماعی در کشورهای در حال توسعه و ایران		جلسه ۱۶
الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی، فصول ۵۲ تا ۵۷			
تاج مزینانی، علی اکبر (۱۳۹۰)، گونه شناسی نظام های رفاهی در جهان			

نحوه ارزشیابی			
توضیحات	از نمره نهایی	زمان برگزاری	موارد سنجش
انجام یک کار پژوهشی در حوزه هایی نظیر تحلیل و نقد یک برنامه رفاهی بر اساس اصول و ارزشهای رفاه اجتماعی، مقایسه یک برنامه رفاهی در نظام های رفاهی مختلف، مقایسه آرای رفاهی متفکران مسلمان، تحلیل مواضع رفاهی جریانهای سیاسی و اقتصادی کشور	۴		۱) فعالیت پژوهشی
	۲		۲) فعالیت کلاسی
	۴		۳) امتحان میان ترم
	۱۰		۴) امتحان پایان ترم
			۵) سایر

نکات مورد توجه دانشجویان، ارزش ها و خطمشی درس
حضور به موقع در کلاس مشارکت در بحثهای کلاسی پیش مطالعه و مطالعه مستمر منابع اعلام شده احترام به دیدگاههای مختلف سایر اعضای کلاس

فهرست منابع اصلی و مکمل درس

- الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱)، کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی (جلد اول)، ترجمه علی اکبر تاج مزینانی و محسن قاسمی، تهران: معاونت پژوهشی دانشگاه امام صادق (ع).
- الکاک، پیت و دیگران (۱۳۹۱)، کتاب مرجع سیاستگذاری اجتماعی (جلد دوم)، ترجمه علی اکبر تاج مزینانی، محسن قاسمی و مرتضی قلیچ، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- تاج مزینانی، علی اکبر (۱۳۸۸)، مطالعه تطبیقی رفاه جوانان در نظامهای رفاهی کشورهای توسعه یافته، تهران، سازمان ملی جوانان. صدر، محمدباقر (۱۳۹۶)، اقتصاد ما: بررسی‌های درباره مکتب اقتصادی اسلام، مترجم: سید ابوالقاسم حسینی (ژرفا) - سید محمد مهدی برهانی، تهران: پژوهشگاه علمی تخصصی شهید صدر.
- فیتزپتریک، تونی (۱۳۸۱)، نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست؟، ترجمه هرمز همایون پور، تهران: گام نو.
- قابل، احمد (۱۳۸۳)، اسلام و تامین اجتماعی (مبانی و راهکارهای حمایتی و بیمه ای در قرآن، روایات، اخلاق و فقه اسلامی)، تهران: موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی.
- قاراخانی، معصومه (۱۴۰۰)، دولت و سیاست اجتماعی در ایران، چاپ دوم، تهران: انتشارات آگه.
- کارشناس، مسعود و مقدم، والتاین (۱۳۹۱)، سیاستگذاری اجتماعی در خاور میانه، ترجمه علی اکبر تاج مزینانی و پیمان جیلی، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- گری، تیلور (۱۳۹۱)، ایدئولوژی و رفاه، ترجمه حسین محقق کمال و مهدی نصرت آبادی، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- موسوی، میرطاهر و محمدی، محمدعلی (۱۳۸۸)، مفاهیم و نظریه‌های رفاه اجتماعی، تهران: نشر دانژه.
- هال، آنتونی و میجلی، جیمز (۱۳۸۸)، سیاست اجتماعی و توسعه، ترجمه مهدی ابراهیمی و علیرضا صادقی، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- همتی، فریده و جغتایی، محمد (۱۳۸۰)، سیاست اجتماعی. تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.